

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

COVID-19 a fake newsy

W momentach kryzysów nasilają się kampanie dezinformacyjne, fake newsowe. Sytuacje, w których pojawia się chaos czy niepokój - w tym pandemia - sprawiają, że ludźmi łatwiej manipulować. A są tacy, którzy to wykorzystują - ostrzega kryminalistyk dr Kacper Gradoń z UW.

Dr Kacper Gradoń w swoich badaniach (<https://pressto.amu.edu.pl/index.php/sr/article/view/22513>) przyjrzał się temu, jak z chaosu i niepewności wywołanej pandemią COVID-19 korzystają w swoich działaniach przestępcy. Zwrócił uwagę m.in. na kampanie dezinformacyjne, które nasilają się podczas pandemii.

Naukowiec apeluje, by w okresach niepewności weryfikować informacje, które chcemy udostępnić innym osobom. "W sprawdzaniu informacji pomóc mogą np. portale fact-checkingowe o ugruntowanej pozycji" - tłumaczy dr Gradoń w rozmowie z PAP.

TSUNAMI FAKE NEWSÓW

"Analitycy kryminalni w Polsce i zagranicą wskazują (https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/SMWG_Counteracting-False-Info-Social-Media-Disasters-Emergencies_Mar2018-508.pdf), że szczególnie w sytuacjach związanych z katastrofami naturalnymi, takimi jak pożary, trzęsienia ziemi, tsunami czy inne tragedie, na ich obszarach pojawiają się z większą intensywnością kampanie fake newsowe czy dezinformacyjne" - mówi.

Jak zaznacza, podobny trend zaczyna być już widać w reakcji na COVID-19. Wyjaśnia, że nagromadzenie fałszywych informacji akurat w trudnych okresach nie wydaje się przypadkowe i prowadzone jest zwykle w skoordynowany sposób.

"Sytuacje chaosu czy niepokoju sprawiają, że ludzie są bardziej wrażliwi na stres, łatwiej nimi manipulować, kontrolować ich zachowania. Jeśli nadarza się okazja, by do własnych celów wykorzystać istniejący w społeczeństwie strach, szok, gniew, obawy o życie, to niestety zdarzają się ludzie, którzy to robią" - mówi.

KTO MOŻE KORZYSTAĆ NA DEZINFORMACJI?

Badacz tłumaczy, że z kampanii dezinformacyjnych korzystać mogą np. zorganizowane grupy przestępcze, terroryści, ruchy polityczne czy przede wszystkim państwa, które używają dezinformacji do celów geopolitycznych i wykorzystują ją jako narzędzie wojny hybrydowej.

I tak np. organizacja terrorystyczna może chcieć wzbudzać strach lub sprawiać, że policja przekieruje swoje siły na śledzenie pewnych aspektów przestępczości, odwracając uwagę od innych problemów.

Za pomocą fake newsów można też - wymienia dr Gradoń - np. uderzyć w jakiś sektor gospodarki, by go zdestabilizować i zarobić na ruchach giełdowych. Innym motywem może być szerzenie dezinformacji, aby np. promować swoich kandydatów w wyborach.

FAKE NEWSY W CZASACH COVID-19

Pytany, czego dotyczą fake newsy w czasach pandemii koronawirusa, naukowiec odpowiada: "część to ewidentne skoordynowane kampanie ukierunkowane na wywieranie nacisków o charakterze społeczno-ekonomicznym i politycznym. Są obliczone na sianie strachu, wzbudzanie wątpliwości, czy nieufności. A część to proste i prymitywne fake newsy powielane przez kolejne fake newsy - np. próbujące wyjaśniać, kto stoi za epidemią, co jest dobrym lekiem na COVID-19, a co nie".

Pytany, kto może stać za takimi kampaniami, powiedział, że jest jeszcze za mało danych, by to ustalić. "Na razie nie wiadomo jeszcze, jakie są główne wektory tej dezinformacji. Kiedy sytuacja się uspokoi, będzie można przeanalizować, czy to były większe skoordynowane akcje i jaki był ich przekaz. Np. że - w zależności od wersji - epidemia to wina Chin czy Amerykanów. Albo że chiński model trzymania

społeczeństwa na krótkiej smyczy jest skuteczniejszy niż zachodnioeuropejski. Amerykański Departament Stanu podaje wprost (<https://www.state.gov/briefing-with-special-envoy-lea-gabrielle-global-engagement-center-on-disinformation-and-propaganda-related-to-covid-19/>), że odpowiedzialność za te kampanie ponoszą Chiny i Rosja” - wyjaśnia naukowiec.

W SYTUACJACH KRYTYCZNYCH - KRYTYCZNE MYŚLENIE

Aby nie stać się kolejnym ogniwem w łańcuchu kampanii dezinformacyjnych, warto pamiętać o tym, by mieć włączone krytyczne myślenie.

“Jeśli dostaniemy informację, która wzbudza wątpliwości, zanim ją udostępniemy, postarajmy się ją potwierdzić w kilku źródłach” - radzi badacz z UW. I dodaje, że sprawdzaniem informacji zajmują się organizacje i portale fact-checkingowe. “Warto polegać zwłaszcza na międzynarodowych organizacjach tego typu, o ugruntowanej od lat pozycji” - mówi. I zaznacza, że takie portale fact-checkingowe prowadzone są także w języku polskim. W jego opinii ciągle za mało osób wie o ich istnieniu. “A sprawdzanie tam informacji, które chcielibyśmy udostępnić, powinno wejść nam w nawyk” - przekonuje.

Źródło: pap.pl

<http://laboratoria.net/aktualnosci/29578.html>

07-11-2024

[PCI Days 2025 - Targi dla Przemysłu Farmaceutycznego i Kosmetycznego](#)

PCI Days - kluczowe wydarzenie dla przemysłu farmaceutycznego.

07-11-2024

[Nie tylko szczepienia przeciw HPV ważne w prewencji raka szyjki macicy](#)

Trzeba też jednak pamiętać o prostym i tanim badaniu.

07-11-2024

Jak skutecznie poradzić sobie z bezsennością

Po 40-tce zaczynamy spać coraz krócej i coraz płycej.

07-11-2024

Naukowcy stworzyli beton z dodatkiem wody słonej zamiast słodkiej

Efekty prac mogą być przydatne.

07-11-2024

Nie trzymajmy dzieci pod kloszem z tematem śmierci

Warto rozmawiać z dziećmi na trudne tematy.

07-11-2024

[Dużo światła w nocy może prowadzić do przedwczesnej śmierci](#)

Wykazało badanie z udziałem prawie 90 tys. osób.

07-11-2024

[Test stania na jednej nodze dobrze określa stan zdrowia](#)

Oraz ryzyko zgonu u osób 50+.

07-11-2024

[Wirtualne zajęcia jogi skutecznym remedium na przewlekły ból pleców](#)

Poinformowano w czasopiśmie „JAMA Network Open”.

Informacje dnia: [PCI Days 2025 - Targi dla Przemysłu Farmaceutycznego i Kosmetycznego](#) [Nie tylko szczepienia przeciw HPV ważne w prewencji raka szyjki macicy](#) [Jak skutecznie poradzić sobie z bezsennością](#) [Naukowcy stworzyli beton z dodatkiem wody słonej zamiast słodkiej](#) [Nie trzymajmy dzieci pod kloszem z tematem śmierci](#) [Dużo światła w nocy może prowadzić do przedwczesnej](#)

[śmierci PCI Days 2025 - Targi dla Przemysłu Farmaceutycznego i Kosmetycznego Nie tylko szczepienia przeciw HPV ważne w prewencji raka szyjki macicy Jak skutecznie poradzić sobie z bezsennością Naukowcy stworzyli beton z dodatkiem wody słonej zamiast słodkiej Nie trzymajmy dzieci pod kloszem z tematem śmierci Dużo światła w nocy może prowadzić do przedwczesnej śmierci PCI Days 2025 - Targi dla Przemysłu Farmaceutycznego i Kosmetycznego Nie tylko szczepienia przeciw HPV ważne w prewencji raka szyjki macicy Jak skutecznie poradzić sobie z bezsennością Naukowcy stworzyli beton z dodatkiem wody słonej zamiast słodkiej Nie trzymajmy dzieci pod kloszem z tematem śmierci Dużo światła w nocy może prowadzić do przedwczesnej śmierci](#)

Partnerzy